

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LXVIII. Quod Canonici dictarum Congregationum sunt essentialiter eiusdem Ordinis inter se, & cum antiquis Cathedralibus Augustinianis, & Apostolicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Ego Albericus Iloitenfis Epifcopus fubfcripfi.
Ego Stephanus Prantifinus Epifcopus fubfcripfi.
Ego Iuanus Tufculanus Epifcopus fubfcripfi.
Ego Gregorius Diaconus Cardinalis fanctorum Ser-
gij, & Bacchi fubfcripfi.
Ego Orco Diaconus Cardinalis S. Georgij ad Velum
aureum fubfcripfi.
Ego Oltavianus Diaconus Cardinalis S. Nicolai in
carcere Tulliano fubfcripfi.

Datum Laterani per manum Gerardi S. Romana
Ecclefia Presbyteri Cardinalis, ac Bibliothecarij 4. Idus
Ianuarij, indictione 7. Incarnationis Dominice M. C.
XL. IIII. Pontificatus vero Domini Celestini Papa II.
anno primo.

III. **C**Aterum Ierofolyma iterum ab infidelibus
capta, & Patriarcha cum canonicis, aut in-
terfectis, aut loco exactis, tota congregatio fun-
ditus est euersa, praeter vnicum monasterium Ab-
batiale S. Sepulchri de Calatambio, quod nunc
etiam floret, & duo vel tria ex postremo loco nar-
ratis. Ecclesiae dictae congregationis in Italia, &
vltiori Sicilia constituta partim sunt commen-
date, partim militibus hospitalarijs S. Ioannis Ie-
rosolymitani vulgo Melitenfis vnita; quas an-
tea milites S. Sepulchri Ierofolymitani qui Pa-
triarchae subiegebantur, obtinebant, verum & il-
li & canonici nunc ferè extincti.

Plura de hac congregatione Syluester Mau-
rolicus lib. saepe allegato, contendens, aliam fuisse
à Lateranensi, quod illius canonici non albis
tunicis vt Lateranenses, sed nigris sub rochetto
vtrentur, super quo pallium nigrum crucibus
rubeis insignia Regni Ierofolymitani referentibus
signatum gestarent. Verum leuia haec sunt;
nec ipsi Lateranenses, quod viderim, dixerunt,
congregationem Dominici Sepulchri eandem
fuisse cum illorum congregatione, sed ambas
eiusdem ordinis canonicorum regularium S. Au-
gustini, sola accidentaria differentia, non autem
essentia distinctas, vt cap. statim sequenti ex in-
stituto ostendemus.

CAPVT SEXAGESI- MVM OCTAVVM.

*Quod Canonici dictarum Con-
gregationum essentialiter sint
vnius & eiusdem Ordinis in-
ter se, & cum antiquis Ca-
nonicis à Beato Augustino,
& à sanctis Apostolis insti-
tutis.*

Qvod supradictae canonici
congregationes suis quaeque
instituta, ac legibus, etiam
habitu tum inter se, tum eti-
am ab antiquis canonicis per S.
Augustinum, & per S. A-
postolos instituta, etiam
quod antenus videatur, visum est nonnullis ca-
nonicis dictarum congregationum non solum
essentia ab inuicem esse distinctos, verum etiam
ab antiquis clericis regularibus, praesertim cathe-
dralibus longè diuersos, quam sententiam praeter
nonnullos cap. secundo allegatos, probum scilicet
tem implicite Molanus lib. primo de canonicis,
& Ioannes Trullo Aragonensis, & S. Maria de
Columna Casarugustanae regularis canonici
lib. primo de ordine canonicorum regularium
cap. vndecimo. Nam primus est concurrens, v-
terque canonicos, praesertim cathedralium, commu-
nis vitae institutum tenuisse, & sub certis regulis
intra claustra propè suas quosque Ecclesias in-
duxisse, atque ob eam causam canonicos regula-
res à Canone, qui est regula, non ab anno quo
ne, siue pensione, quam annuatim percipiunt,
sic denominatos; tamen dum illorum vna ratio-
nem explicandam aggreditur, in eam sententiam
ore rotundo, & quatuor pedibus descendit, in
qua semper sibi est constans, vt dixit, caeteros
illos suos regulares nullatenus vota emittisse
sueuisse, & clericos per votorum emissionem
in monachos, & clericos, qui cum B. Augustino
tria vota profitebantur, omnes monachos fuisse,
atque vt semel dicamus, omnes clericos regula-
res, qui tria vota Religionis emittunt, esse veros
monachos, & distingui ab illis praeter canonicos
regularibus in cathedralibus degentibus, sicut
monachi distinguuntur à canonicis regularibus
videatur idem autor lib. primo de canonicis cap.
11. 12. & duobus sequentibus, vnde alia plurima
eiusdem autoris loca interpretanda, in quibus
canonicis regularibus reformatis, siue profectis
perinde, atque de monachis, & sub nomine mo-
nachorum semper loquitur, vt antiquorum ca-
nonicorum laudes, & merita ad suos seculares
traducat. Alter vero scilicet Ioannes Trullo, est
libro citato capite decimo in gratiam nostrae La-
teranensis, & aliarum congregationum, contra
la scribere videatur contra illos, qui perperam
opinati sunt, veterem illum canonicorum regula-
rium ordinem in his rigidioribus congregationibus
non esse conseruatum, aut continuatum, sed
in alios novos ordines immutatum, tamen capite
vndecimo immediate sequenti in gratiam Ibero-
rum Hispanorum scribit, suos Hispanos, vt etiam
quosdam alios Galliarum, & aliarum praedictarum
solum illud primarium Augustini institutum
colere, ac retinere, à praedictarum congregatio-
num institutione longè alienum, & diuersum,
quod institutum longè diuersum esse ab illis.

con praedictarum congregationum, ex multis pro-
bat, sed praesertim ex habitu: & tandem conclu-
dit, canonicos dictarum congregationum ad mo-
nachorum, & fratrum formam transiisse, vt quid-
dam Historici de nostris Lateranensibus censuerunt
Vnam autem non ipsi Hispani, & aliarum pro-
uinciarum canonici à monachorum nomine, ve-
l instituti resistentes, in manifestam secularitatem
recipi, si non solo nomine, recurrant, cum cano-
nicis ordinis, & tot collegiorum iactura, quae in
dicitur abiecta regula, ex regularibus seculari fi-
videntur.

AT decipiuntur profectò hi autores, & cum
in fundamentum, tum etiam in asserione à
sepro venatis plurimum aberrant: nam quod ait
Molanus, praeter canonicos regulares nuncupa-
tos sine in cathedralibus, siue etiam extra cathe-
dralibus in claustris, siue monasterijs degentes, tria
vota minime profecti soltos, est de quibusdam
veteribus id esse minime detrectauerim, vt fuerunt
Dionotius illi à Gerardo Magno instituti, & sunt
nunc Roma, quos Sacerdotes congregationis
Oratorij nuncupamus: tamen in vniuersum, &
vniuersis etiam acceptum falsum esse, praeter
vnum id esse supra hoc libro capite tertio, & libro
primo capite secundo, de votorum emissionem no-
tatum, ostenditur inductione facta per omnes
canonicos omnium prouinciarum, priusquam
esset in mundo congregatio reformatarum, quae
nunc videntur, nam in primis certum est in Italia
canonicos Lateranenses, Lucenses, Perusinos,
Tiburnates, Eugubinos, & alios innumeros a-
liarum cathedralium regulariter cum emissionem
votorum vixisse, cum dictae Ecclesiae ab illarum
institutione fuerint regulares, & consistit in illis
fuisse canonicos profectos, & consistit quo tem-
pore profecti deserunt, non autem consistit, quo
tempore professionem emittere ceperunt. Rur-
sus Alexander II. in capite Praeter trigesima secun-
da distinctione praecipit, canonicos regulares
ferre obedientiam, castitatem, & vitam com-
munem, sicut ante conseruauerant, quod non fa-
ceret, nisi illi professionem emisissent: sicut mo-
nachi Papa non potest praecipere canonicis non pro-
fessis vitam communem. Item Urbanus Papa in
cap. Mandamus, & cap. Statuimus decima nona
questione tertiam praecipit, ne canonici post emis-
sam professionem transeant ad monachos. & hic
Pontifex fuit ante ortas ferè omnes congregationes
reformatas. Idem habes in Concilio Roma-
no sub Innocentio II. celebrato cap. 9. & 26. praeter
quod institutum vitae communis, quod Au-
gustinus in Africam inuexit, ab Italis accepit, vt
supra dictum fuit: clerici vero per D. Augustinum
reformati vota emittent. De Hispanis idem
constat ex cap. obseruandum. 15. quae questione se-
cunda, quod est Canon Concilij Tarraconensis
anno 520. celebrati, nam in eo Canone prohibe-
tur Sacerdotes, & clerici pro patrocinijs praesti-

supradictarum canonico-
regationes sua quaque
nata, ac legibus, ac
tum inter se, tum
quibus canonici per
suffragium, & per S. A-
los instituti distingi
visum est nonnullas
regationum non solum
distinctas, verum etiam
claribus, praefertim
quam sententiam pro-
do allegatos, profici-
lib. primo de canonici,
genensis, & S. Mariae
ane regularis canonica
anonorum regularium
imus est contenta, pra-
cathedralium, commu-
tasse, & sub certis regu-
as quoque Ecclesiarum
causam canonicos regu-
gula, non ab anno 1100
an nouam percipiunt,
dum illorum rita con-
reducitur, in eam immu-
or pedibus descendit, in
flans, vt dicat, canonici
latenus vota emittit
votorum emissionem
s, qui cum B. Augustino
omnes monachos fuisse,
omnes clericos regula-
tionis emittunt, esse vero
ai ab illis presicis canonici
alibus degenibus, licet
e a canonici regularibus
b. primo de canonici cap.
tibus, vnde alia plura
terpretanda, in quibus
reformati, siue presicis
nachis, & sub nomine
uitur, vt antiquorum ca-
merita ad suos seculares
licet Ioannes Trullo, ad
ino in gratiam nostra
gregationum, nonnulla
tra illos, qui perperam
anonorum regularium
gioribus congregationum
um, aut continentiam, sed
immunitatem, tamen cap.
e sequenti in gratiam
is, suos Hispanos, vt
um, & aliarum provin-
erium Augustini insti-
dictarum congregatio-
e alicuius, & dicitur
e dicitur esse ad mltas

ta praedictarum congregationum, ex multis pro-
han, sed praefertim ex habitu: & tandem conclu-
dit, canonicos dictarum ad mo-
nachorum, & fratrum formam transiisse, vt quida
Historici de nostris Lateranensibus censuerunt.
Vitam autem non ipsi Hispani, & aliarum pro-
vinciarum canonici a monachorum nomine, vel
instituti resistentes, in manifestam secularitatem
repleti, si non solo nomine, recurrant, cum cano-
nici ordinis, & tot collegiorum iactura, quae in
dies abiecta regula, ex regularibus secularia fieri
videmus.

AT deceptum profecto hi autores, & cum
in fundamento, tum etiam in asserione a
suo veniat plurimum aberrant, nam quod ait
Molanus, presicis canonicos regulares nuncupa-
tos esse in cathedralibus, siue etiam extra cathed-
rales in chathris, siue monasterijs degentes, tria
vota minime profiteri solitos, etsi de quibusdam
verum id esse minime detrectauerim, vt fuerunt
Dionysius illi a Gerardo Magno instituti, & sunt
nunc Roma, quos Sacerdotes congregationis
Oratorij nuncupamus: tamen in vniuersum, &
in pluribus etiam acceptum falsum esse, pra-
ter ea, quae supra hoc libro capite tertio, & libro
primo capite secundo, de votorum emissionem no-
tantes, ostenditur inductione facta per omnes
canonicos omnium prouinciarum, prout quam
essent in mundo congregationes reformatae, quae
nunc videntur, nam in primis certum est in Italia
canonicos Lateranenses, Lucenses, Perusinos,
Tiphernates, Eugubinos, & alios innumeros a-
liarum cathedralium regulariter cum emissionem
votorum vixisse, cum dictae Ecclesiae ab illarum
instituta fuerint regulares, & constet in illis
fuisse canonicos professos, & constet quo tem-
pore profiteri desierunt, non autem constet, quo
tempore professionem emittere ceperunt. Rur-
sus Alexander II. in capite Praeter trigesima secu-
da distinctione praecipit, canonicos regulares
seruare obedientiam, castitatem, & vitam com-
municam, sicut ante consueverant, quod non fa-
ceret, nisi illi professionem emisissent: sicut mo-
do Papa non potest praecipere canonicis non pro-
fessis vitam communem. Item Urbanus Papa in
cap. Mandamus, & cap. Statuimus decima nona
distinctione tercia praecipit, ne canonici post emis-
sam professionem transcant ad monachos, & hic
Pontifex fuit ante ortas ferè omnes cōgregatio-
nes reformatas. Idem habes in Concilio Roma-
no sub Innocentio II. celebrato cap. 9. & 26. pra-
ter quod institutum vitae communis, quod Au-
gustinus in Africam inuexit, ab Italis accepit, vt
supra dictum fuit: clerici verò per D. Augustinum
reformati vota emittent. De Hispaniis idem
constat ex cap. obseruandum. 17. quaestione se-
cunda, quod est Canon Concilij Taraconensis
anno 520. celebrati, nam in eo Canone prohibe-
tur Sacerdotes, & clerici pro patrocinij praesi-

tis munera accipere, idque sub poena degradatio-
nis, & reatus vsurarum, quod Gratianus ostendit
necessario exponendum de clericis regulariter
professis. Consentunt Glossa, & omnes Docto-
res communiter circa illum locum. Adde, ante
congregationes reformatas fuisse in Hispanijs
complures Ecclesias, in quibus erant canonici
regulariter professi, vt Catauagusanam, S. Mariae
R unceuallis, Pampilonensem, Colimbricen-
sem, Portugallensem, Bracharensem, & alias, de
quibus supra dictum fuit. Idem constat de Eccle-
sijs Anglicanis, in quibus B. Augustinus ex iussio-
ne magni Gregorij canonicos, siue clericos in-
stituit more clericorum primitiuae Ecclesiae vi-
uentes, cap. Quia tua fraternitas. 11. quaestione
prima: clericos verò primitiuae Ecclesiae tria vota
profiteri solitos ostendimus supra cap. 5. imò circa
annum nongentesimum sexagesimum cum
clerici Anglicani a prima illorum institutione
desiuisissent, optione illis facta, an profiteri vel-
lent, an monasterijs excedere, ipsi laxiorem vitam
eligentes, loco exceperunt, & in monasterijs cō-
stituti sunt monachi, ac etiam in Ecclesijs Win-
toniensi, & Vigornensi, vt supra dictum fuit. Idē
patet de clericis Gallicanis; nam canonici Aue-
nionenses sine dubio profitebantur, quorum vi-
uendi modus vsque ad tempora Iulij II. perseue-
rauit. Idem patet de Ecclesia Tholosana, & Bur-
degalensi cap. Praeterea. de Praebendis, & de alijs
multis, quorum supra habita est mentio in cap.
trigesimo tertio & sanè cum beatus Iuo Belua-
censis in Gallicana Ecclesia canonici ordinis re-
parator ex omnium scribentium consensu pra-
dicatur, ac laudetur, & illius canonici professione
votorum emitterent, euident argumentum est,
canonicos regulares Ecclesiae Gallicanae, quorū
ille disciplinam reparauit, tria vota profiteri con-
sueuisse, & saltem de canonicis in monasterijs sub
Abbatibus degentibus, quorum Concilia Turo-
nense, Cabilonense, & alia meminerunt, videtur
nullatenus negari id posse, cum dicta Concilia
eodem modo de praedictis canonicis, sicut de
monachis disponant.

Sed de suis Belgicis, & Germanis, in quorum
ille gratiam ista commentatus est, aequè certum,
& constans hoc esse debet: id enim constat ex ve-
terum historijs, quae cum aiunt, veteres cathed-
rales regularem vitam in suis Ecclesijs duxisse,
non ob hoc dicunt: illos fuisse verè monachos,
accepto nomine monachorum, vt a clerico regu-
lari e regione distinguitur, vt Molanus putat, qui
enfer, clericos non posse regulariter profiteri,
quin fiant verè monachi, & si veteres illi cathed-
rales vitam regularem cum emissionem votorum
non tenebant, quid innuere volunt verba, quae
cap. decimo quarto lib. 1. de Canonicis idem au-
tor subdit? *sed haec etiam Colonia immutata sunt sub
Philippo Quadragesimo quarto Episcopo, laxioribus e-
nim praualentibus, alij in regulari obseruatione perma-*

vere volentes. Nō sine mun. seruum inchoauerunt. Nussiensis enim profiteri solitos, nec ipse Molanus, vt puto negabit.

Demum hæc Molani imaginatio est contraria modo loquendi receptissima apud omnes scribentes, quippe qui canonicos distinguunt in regulares, & seculares, & nomine regularium intelligunt professos, & dicunt, tunc primum exortam illam distinctionem in Ecclesia, cum exceperunt esse, qui regulariter profiterentur, & qui nō profiterentur. Similiter Regulares prima diuisione distinguunt in monachos, & clericos: Hic autem autor canonicos regulariter professos inter monachos ponit, & solos non professos vult olim fuisse dictos canonicos regulares, quod est nomina, imò res confundere, & sine Patrum transference & confundenda distinguere, & confundere distincta.

III.

Erant præterea præfati autores in ipsa assertionem, ad quorum errorem reuincendum statuo hanc contrariam assertionem, quod Canonici dictarum congregationum sunt, & fuerunt essentialiter vnus, & eiusdem ordinis ac instituti inter se inuicem, & etiam cum antiquis regularibus canonicis cathedralibus à D. Augustino, sive à sanctissimo Apostolo instituti. Hanc verò assertionem verissimam esse ostendo, primò inductione, deinde ratione ostensua. Et quidem inductione facta per singulas congregationes, apparet, duabus, aut tribus exceptis, illas omnes ab antiquis canonicis cathedralibus fundatas, & ab antiquis canonicis Apostolicis derivatas. Et primò de nostra Lateranensi sunt decisiones Pontificæ post causæ cognitionem, & discussionem, quæ videri possunt inter Constitutiones Pij IV. constitutione nonagesima quinta de congregatione S. Frigidiani, Mortariensis, Portuensis, Rhenana, & S. Mariæ de Crescetiaco Italici, necnon de Colimbricensi in Lusitania, S. Rufi, S. Victoris, S. Laurentij in Gallijs, Aroasiensis, & Nussiensis in Belgio, & S. Sepulchri Ierosolymitana idem apparet ex illarum met fundationibus, de quibus supra dictum fuit, & licet de tribus, vel quatuor non constet, illas ab antiquis canonicis successua continuatione derivatas, hoc nihil refert, sufficit enim, illas sub eodem habitu canonico, & eadem Regula cum emissionem eorundem votorum, & eisdem legibus esse institutas aliis moniales, quæ ab Ordinarijs diuersis in locis pro tempore instituantur sub habitu, & regula S. Clara, vel D. Dominici &c. non essent essentialiter eiusdem ordinis, & instituti cum cæteris monialibus S. Clara, vel S. Dominici; & antiqui canonici, qui ab Episcopis in illorum diecesibus passim leguntur instituti, non fuissent verè eiusdem ordinis cum cæteris antiquis canonicis, quod asserere vanum esset, ac risu dignum, potius quàm ratione confutandum.

IV.

Secundò probatur eadē assertio ratione ostensua, nam quæ conueniunt in nomine, defini-

tionem, & qualitatibus, conueniunt etiam in essentia, vt notum est, nec probari indiget. sed canonici dictarum congregationum conueniunt cum antiquis canonicis à D. Augustino instituti, seu reformati, in nomine, definitione, & qualitatibus. nam quod conueniunt in nomine patrum est, quia sicut illi, sic isti vocantur clerici, vt primo deduximus & licet vocentur etiam canonici, vel canonici regulares, nihil refert, quoniam promiscuè omnibus illis nominibus vocati consueverunt, vt ibidem ostensum est, & in subiecta materia omnia ista nomina, & alia ibi explicata idem significant. Quod conueniunt in definitione probatur, nam sicut illi à D. Augustino instituti erant clerici regulariter viuentes cum emissionem trium votorum, vt supra ostensum fuit, ita etiam isti, & quemadmodum illis per se clericatus incrat, & non ex accidenti, ita etiam isti, vt notat D. Thomas communiter receptus in 2. 2. quæstione 189. articulo octauo. ad 2. Tandem quod conueniunt in qualitatibus, probatur, quoniam sicut illorum proprium erat, populum docere, & regere cap. alia 16. q. 1. ita etiam istorum, nam canonici regulares ex propria natura & sine ulla dispensatione sunt capaces omnium beneficiorum, & admitti possunt ad regimen animarum personarum secularium, vt tradit Innocentius III. in cap. Quod Dei timorem, de statu monachorum, & decisum est per Dominos Auditores Rotæ die Veneris 6. Martij 1578. sub Domino Seraphino Razalio. Deinde canonici regulares dictarum congregationum primorum Christianæ Religionis clericorum normam, & traditiones, & instituta sectantur, vt inquit Eugenius IV. in Bulla, per quam canonicos regulares reuocati ad Ecclesiam Lateranensem. Ergo conueniunt cum illis in qualitatibus, nec refert quod Pontifex non loquatur vniuersaliter de omnibus, sed solum de nostris Lateranensibus, sive Frigidianarijs: quia eadem est ratio de alijs, qui reguntur tantum normam, traditiones, & instituta dictorum Apostolicorum, sicut nostri Lateranenses, & vbi eadem ratio, idem ius seruari debet, capite Translatio, de Constitutionibus.

Tertio probatur eadem assertio ex identitate habitus illorum, & illorum primitiue Ecclesie clericorum, nam ex identitate habitus essentialis infertur identitas essentialis quædam à posteriori, & à signo, quia habitus est signum æternum professionis interæ, vt tradit D. Thomas, quem communiter sequuntur Doctores 2. 2. quæst. 185. articulo octauo. & in Clementina prima de electione: verum horum canonice habitus, & illorum primitiue Ecclesie clericorum essentialis vnus, & idem est nempe tunica brata, quæ sola est habitus essentialis canonicorum regularium, vt notat Ioannes Andrez in Clementina prima in verbo Habitibus de electione.

Quarto varietas congregationum eorum est in

Eccle-

Ecclesia non tam per nouam institutionem, quàm per reformationem eiusdem ordinis. At ista non mutat speciem, vt ex textu in cap. relictum, & ibi obiter notat communiter Doctores ne clerici, vel monachi, & Lopponebatur de Iudicijs. notat Romanus consilio 108. & alij.

VI.

Nec obstat, quod opponit Ioannes Trullo libro primo capite vndecimo, dicens, longè esse discrimen antiqui ordinis à supradictis congregationibus, quod antiquus ordo cathedralis, & alius collegiatus obtinet, & habet dignitates, & alia plura, tum curata beneficia regularia, illis canonicis conferenda, & per illos regenda, quæ canonici dictarum congregationum à se professa transierunt, & in formam monachorū professa transierunt, tum quia absolute falsum est, a quoquam saltem ex dictis congregationibus omnia iurarchidia non habuisse, nam nostri Lateranenses habuerunt Ecclesiam Lateranensem, quæ est omnium Ecclesiarum mater, & princeps, & non solum cathedralis, verum etiam patriarchalis, nec tantum obtinuerunt ex dispensatione, sed tanquam propriæ, & veri clerici originarij prædictæ Ecclesie, & licet per violentiam fuerint exacti, sunt tamen nunc etiam veri clerici dictæ Ecclesie, ac facti essent de gremio Capituli Lateranensis, vt illorum privilegiorum verba sonant. Habent autem pro Archidiaconatibus Prioratus, & Abbatiales dignitates, & dignitas Abbatialis maior nunc est Archidiaconalis, quidquid olim esset, quando Abbates nondum erant clerici. Imò omnes Abbates vtuntur insignijs Pontificalibus, quibus non vtuntur omnes Archidiaconi. Habent etiam Præpositos, & Archipresbyteri saltem in nostra congregatione, tenent beneficia complura regularia curata, quàm simplicia quæ per illos reguntur. Imò, & secularium beneficiorum sunt capaces, demum esto istis omnibus carere, non propter hoc inferri possent, illi habere omnia à se abieciisse, vt in formam monachorum transierint, vel non esse illorum capaces, eorum alios esse non habere aliquid, aliud est non posse illud habere, si cōferatur, fatemur, canonicos dictarum congregationum non habere uicem Ecclesie cathedrales, non quod ex illorū natura habere non possint, sed quia ipsi cathedrales canonici illorum reformationem suscipere noluerunt, & in tantum à reformatione abhorruerunt, vt ad omnimodam secularitatem potius se committerent, & quia nullus est, qui modo Regularibus Ecclesias reformandas tradere velit. ne dicam si fieri possent, quàm libentissimè complures bona ipsorum regularium ab ipsis congregationibus ablaturos.

CAPVT SEXAGESIMVM NON VM.

De multiplici habitu eorundem Canoniorum Regularium.

Contra assertionem superiori capite firmatam vnicum restat dubium, quod oritur ex multiplici habitus varietate, seu potius diuersitate, quam intueri licet tum inter canonicos predictarum congregationum inter se inuicem, tum etiam inter illos, & veteres canonicos cathedrales, & alios antiquioris instituti; nam alij sunt, qui vestem lineam ad formam camisiae Romanae deferunt, quae vulgo apud nos rochetum dicitur, vt Itali, & apud Gallos Victorianes, & apud Belgas, & Germanos, Windesemenses, & quidam alij peculiarium locorum: alij rochetum sine manicis deferunt, vt Poloni, & nonnulli ex Bauaris, & Sueuis: alij superpelliceo vndique clauso, sed tamen sine plicis circa collum vtuntur, vt Colimbricenses: alij nec superpellicem, nec rochetum deferunt, sed hanc lineam strictam ad latitudinem quatuor digitorum a collo pendentem, & sub sinistro latere ligatam, vt plurimi ex Gallis, Belgis, & Germanis, qui extra congregationem viuunt alij supparis siue tunicis albis sub veste lineam vtuntur, vt omnes Itali, ex Hispanis Colimbricenses, ex Gallis S. Rufi, & S. Victoris, ex Belgis, Windesemenses, & multi ex Germanis: alij nigras portant, vt Cathedrales Hispani, & Galli, & qui extra congregationem viuunt tum in dictis locis, tum etiam in multis Germaniarum violaceis vtuntur, vt olim in Italia canonici S. Ioannis de Vrbe veteri, nunc quoque in Belgio canonici S. Auberti Cameracensis, & Eligij, & quidam canonici Anglicani ante illius Regni defectionem a fide Catholica: alij etiam sunt, qui pallium more clericorum secularium deferunt: alij cappam cum capuccio, vt Itali, & in Belgio, Windesemenses: alij almutijs vtuntur, vt ante 2 s. annos omnes nostri Lateranenses, & in Lusitania Colimbricenses, & in Belgio, & Polonia: alij cappucijs laneis quae super humeros deferuntur, vt antiqui canonici S. Frigidiani, qui mos etiam nunc a nostris ibi loci seruatur: alij pelibus siue cappucijs, vel seapularibus pelliceis, quae in Constitutionibus Benedicti XII. vocantur forcatura, vt canonici Victorini in Gallijs, & Windesemenses, & quidam alij in Belgio. Haec autem tam multiplex varietas in habitu tum accidentalium, tum etiam essentialium, vix ac ne vix quidem cum identitate essentiali vnius ordinis consistere videtur: nam si ab vnitatem habitus ad vnitatem ordinis nobis argumentari licitum est, cur non etiam a diuersitate eiusdem habitus

Ecclesia non tam per nouam institutionem, quam per reformationem eiusdem ordinis. At ista non tenet speciem, vt ex textu in cap. relatum, & ibi obiter communitur Doctores ne clerici, vel monachi, & Lopponebatur de Iudicij. notat Romanus consilio 708. & alij.
 Nec obliuiscatur, quod opponit Ioannes Trullo libro primo capite vndecimo, dicens, longum esse discrimen antiqui ordinis a supradictis congregationibus, quod antiquus ordo cathedrales, & alias collegatas obtinet, & habet dignitates, Archidiaconatus, officia, personatus, & alia plurimum simplicia, tum curata beneficia regularia, illis canonicis conferenda, & per illos regenda, quae canonici dictarum congregationum a se protulisse explorant, & in formam monachorum protulisse videntur, tum quia absolute falsum est, aliquos factum ex dictis congregationibus omnia supradicta non habuisse, nam nostri Lateranenses habuerunt Ecclesiam Lateranensem, quae est optatum Ecclesiarum maris, & princeps, & non minima cathedrales, verum etiam patriarchalis, neque illam obnoxiuerunt ex dispensatione, sed tanquam propriam, & veri clerici originarij predictae Ecclesiae, & licet per violentiam fuerint exacti, sunt tamen nunc etiam veri clerici dictae Ecclesiae, ac si actu essent de gremio Capituli Lateranensis, vt illorum privilegiorum verba sonant. Habent autem pro Archidiaconatibus Prioratus, & Abbatiales dignitates, & dignitas Abbatialis maior nunc est Archidiaconalis, quod quidem est, quando Abbatem nondum erant clericum. Imo omnes Abbates vtuntur insignijs Pontificalibus, quibus non vtuntur omnes Archidiaconi. Habent etiam Praepositos, & Archipresbyteros sicut in nostra congregatione, tenent beneficia complura regularia tam curata, quam simplicia quae per illos reguntur. Imo, & secularium beneficiorum sunt capaces, demum esio istis omnibus careret, non propter hoc inferri posset, illis habere omnia a se abicisse, vt in formam monachorum transirent, vel non esse illorum capaces, nam aliud est non habere aliquid aliud est non posse illud habere, si ei cõseruatur, fatemur, canonicos dictarum congregationum non habere vñc Ecclesias cathedrales, non quod ex illorum natura habere non possint, sed quia ipsi cathedrales canonici illorum reformationem suscipere noluerunt, & in tantum a reformatione abhorruerunt, vt ad omnimodam secularitatem potius se contulerint, & quia nullus est, qui modo Regularibus Ecclesias reformandas tradere velit, ne dicam si fieri posset, quam libentissimè complures bona ipsorum regularium ab ipsis congregationibus ablaturus.

V. M.
 ueniente etiam in obari indiget, sed rationum conuenientia.
 D. Augustino inflat, definitione, & quibus in nomine pater cantantur clerici, vt cap.
 vocentur etiam cano-
 nihil referre quomodo nominibus vocari consue-
 sum est, & in subiecta
 a, & alia ibi expressa conuenientiam in definitione
 a D. Augustino inflat, ter viuentis cum consue-
 supra ostensum fuit, ita
 illis per se clericali-
 tenti, ita etiam illis, vt
 uniter receptis in a. a.
 octauo, ad 2. Tandem
 statibus probatur, quo-
 rum erat, populum De-
 16. q. 1. ita etiam illis,
 x propria natura, & sic
 capaces omnium beni-
 unt ad regimen animarum
 vt tradit Innocentius
 motorem, de statu mon-
 er Dominos Andree
 artij, 538. sub Domino
 inde canonici regularium
 um primorum Cantua-
 normam, & traditio-
 vt inquit Eugenius IV.
 onicos regulares redant
 slem. Ergo conuenientia
 nec referri quod Pontificaliter de omnibus, sed
 mensibus, siue Frigidiano
 de alijs, qui a quibus
 ones, & inflata clericali-
 cut nostri Lateranenses,
 ius seruari debet, capite
 tionibus.
 dem assertio ex identitate
 & illorum primitiua Ex-
 id identitate habitus
 essentialem ordinem
 ia habitus est signum ex-
 cerne, vt tradit D. Tho-
 er sequuntur Doctores in
 octauo, & in Clementina
 um horum canonice con-
 mituz Ecclesiae Lateranensis
 est nempe unica linea
 entialis canonice con-
 ntes Andree in Clame-
 abibus de electione.
 congregationum ora est in
 Ecclie-